

بررسی چالش های مدارس غیرانتفاعی (۲):

## گسترش مدارس غیرانتفاعی به کمک جریانات سیاسی، خلاف قانون اساسی است

یکی از زیر مجموعه های مهم و تاثیرگذار در وزارت آموزش و پرورش، مدارس غیر دولتی هستند که در سال های اخیر توانسته اند به دلایل مختلف، علاقه مندان زیادی را به خود جذب کنند، با این حال، این مدارس چالش های متعددی در بخش آموزش کشور نیز ایجاد کرده اند.

به گزارش خبرنگار گروه دانشگاه ایسکانیوز، عرصه تعلیم و تربیت همواره از مهم ترین زیرساخت های تعالی هر کشور و ابزاری جدی برای ارتقای سرمایه انسانی در عرصه های علمی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی خواهد بود.

در این راستا، وزارت آموزش و پرورش مهم ترین نهاد تعلیم و تربیت رسمی کشور و همچنین تعالی بخش جامعه سالم و کامل بر اساس معیارهای اسلامی، با مشارکت خانواده ها و همچنین سازمان های دولتی و غیردولتی است.

یکی از زیر مجموعه های مهم و تاثیرگذار در وزارت آموزش و پرورش، مدارس غیر دولتی هستند که در سال های اخیر توانسته به دلایل متعدد، علاقه مندان زیادی را به خود جذب کند.

یکی از اهداف و برنامه های سیاست گذاران بخش آموزش کشور، توسعه مشارکت های مردمی در تاسیس اداره و تامین هزینه های آموزشی و پرورشی است.

با توجه به اینکه دولت به تنهایی نمی تواند هزینه های گسترده آموزش و پرورش را تامین کند؛ بنابراین برای جذب سرمایه های مردمی در آموزش و پرورش و همچنین تامین مخارج آن توسط افراد ثروتمند و خانواده هایی با درآمد متوسط به بالا در راستای ایجاد عدالت آموزشی و پرورشی انجام شد که امروزه می بینیم برنامه ها و سیاست ها به خوبی اجرا نمی شود و حتی چالش هایی را برای بخش آموزش کشور به وجود آورده است.

شاید اصلی ترین سوالاتی که ذهن اولیای دانش آموزان را درگیر می کند این سوالات باشد که اصلا مدرسه دولتی بهتر است یا غیردولتی؟ بهترین و باکیفیت ترین مدرسه غیردولتی کدام است؟ آیا مدرسه غیردولتی با کیفیت پایین و نامطلوب وجود دارد؟ آیا نزدیک ترین مدرسه غیردولتی مطلوب وجود دارد؟ در انتخاب مدرسه غیردولتی چه معیارها و ملاک هایی را باید در نظر داشت؟ آیا مدرسه غیردولتی مطلوب با هزینه کم وجود دارد؟

گسترش مدارس غیردولتی موجب تبعیض آموزشی می شود و خلاف عدالت است

اصل برابری انسان ها، آرمان و ارزشی بسیار خوب؛ اما تقریباً غیر قابل تحقق است. در واقع در یک جامعه طبقاتی که افراد از نظر اقتصادی

نابرابرند، نمی‌توانند از نظر آموزشی نیز برابر باشند. همه معلمان می‌دانند که کیفیت آموزش مدارس چه دولتی و چه غیر دولتی در منطقه نیاوران تهران با اسلامشهر متفاوت است و در هر شهر یا کشوری، به ویژه کشورهای بزرگ و پرجمعیت و کلان شهرها نمی‌توان برابری آموزشی واقعی ایجاد کرد.

تاسیس مدارس غیر انتفاعی باعث افت کیفیت در مدارس دولتی می‌شود

در کشور ما، اولیا با هدف تضمین موفقیت در کنکور، قبولی در دانشگاه‌های برتر و رشته‌های خاص، فرزندان خود را به مدارس غیر انتفاعی می‌رستند. از سوی دیگر، بسیاری از مدارس غیر انتفاعی هم با فرصت طلبی، شرط معدل، مصاحبه و گزینش‌های خاصی را برای متقاضیان خود گذاشته‌اند که نتیجه این اتفاق می‌شود این که بچه درس خوان‌ها و مودب‌ها با هم در یک سری مدارس جمع می‌شود. این کار قطعاً روی ترکیب و همچنین کمیت و کیفیت آموزشی دانش‌آموزان مدارس دولتی تاثیر منفی خواهد گذاشت که در این راستا، وزارت آموزش و پرورش ملزم است طبق مقررات از پذیرش دانش‌آموزان بر اساس شرط معدل و مصاحبه و با این چنین شرایط خاص جلوگیری کند.

دکتر مهدی گلشنی استاد دانشگاه شریف و عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی در گفت و گو با خبرنگار گروه دانشگاه ایسکانیوز اظهار کرد: در واقع مدارس غیردولتی با توجه به هزینه‌ای که از اولیای دانش‌آموزان مطالبه می‌کنند، نتوانستند نقش موثر و ویژه‌ای در ارتقای سطح آموزشی کشور داشته باشند.

وی ادامه داد: این در حالی است که این مدارس با هدف ایجاد عدالت آموزشی و یاری‌گری دولت در بخش آموزش و پرورش ایجاد شدند؛ اما متأسفانه می‌بینیم که روز به روز از اهداف گذشته خود دور شدند.

گلشنی افزود: البته این عدم موفقیت را صرفاً نمی‌توان بر گردن بخش خصوصی انداخت؛ زیرا که در این زمینه وزارت آموزش و پرورش و نهادهای دولتی و حتی شورای عالی انقلاب فرهنگی کوتاهی‌هایی داشته‌اند که موجب شده وجود این مدارس در برخی مناطق به معضل تبدیل شود.

کیفیت پایین آموزش و فضای آموزشی در بسیاری از مدارس غیردولتی

قطعاً ما در مدارس به دنبال رشد اجتماعی، عقلانی، عاطفی، اقتصادی و ... هستیم که برخی از آموزش‌ها به صورت پنهان داده می‌شوند. وقتی دانش‌آموزان در حیات مدرسه بازی می‌کنند رشد اجتماعی در حال شکل‌گیری است. در همان حیات مدرسه رشد عاطفی در حال رخ دادن است چون انسان موجودی اجتماعی است و از یکدیگر یاد می‌گیرند. این در حالی است که محوطه حیات برخی مدارس غیر انتفاعی این ظرفیت را ندارد که دانش‌آموزان به راحتی بتوانند در آن رفتارهای دانش‌آموزی خود را بروز دهند. در بسیاری از این مدارس

آزمایشگاه وجود ندارد و به دانش آموز به صورت کاملاً تئوری آموزش داده می شود. این مسائل در حالی وجود دارد که اولیای این دانش آموزان هزینه های سنگینی به این مدارس پرداخته اند.

براساس آمارهای ارائه شده نمرات دانش آموزان مدارس غیرانتفاعی در امتحانات نهایی پایان دوره ابتدایی و متوسطه اول و دوم ۵ نمره پایین تر از نمرات دانش آموزان هم رده در مدارس دولتی است و این یک فاجعه است. برخی از مدارس غیردولتی هم که از طریق معدل بالا دانش آموزان خود را جذب می کنند و در آخر هم اعلام می کنند که در کنکور درصد قبولی بالایی داشته اند و این در حالی است که اگر همین مدارس می توانستند دانش آموزان معدل پایین را جذب کنند و آموزش دهند نتیجه چیز دیگری می شد که نقش این مدارس را در قبولی های کنکور کم رنگ می کرد. در برخی مدارس غیردولتی برنامه درسی مقرر شده به خوبی اجرا نمی شود مثلاً با کاهش ساعت درس تعلیمات دینی ساعات بیشتری را به درس فیزیک اختصاص می دهند با این توجیه که این درس در کنکور ضریب بیشتری دارد.

دکتر فرشته روح افزا معاون شورای فرهنگی و اجتماعی زنان و خانواده و عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی در گفت و گو با خبرنگار گروه دانشگاه ایسکانیوز اظهار کرد: این که وجود این مدارس با دریافت شهریه و هزینه های هنگفت از دانش آموزان، برای چه کسانی منفعت بیشتری دارد بسیار جای بحث خواهد داشت. البته برخی از این مدارس با خطوط، جریانات و اهداف سیاسی خاصی تشکیل شده اند که این موضوع هم خلاف قانون اساسی است و چیزی نیست که بر عموم مردم پوشیده باشد.

وی خاطر نشان کرد: البته خصوصی کردن نظام آموزشی و مشارکت مردم در این بخش به خودی خود، کار خوب و پسندیده ای است؛ اما نیاز به دستگاه های نظارتی قوی و همچنین داشتن دغدغه های جدی دارد تا قانون کشور به صورت درست در آن اجرا شود.

روح افزا افزود: همچنین ضعف های متعدد دیگری در زمینه برنامه ریزی درسی دانش آموزان وجود دارد؛ برای مثال از زنگ های تفریح و ورزش دانش آموزان کم می کنند و به جای آن کلاس های سنگین فوق برنامه جایگزین می کنند که این موضوع قطعاً در طولانی مدت در روح و روان آن ها تاثیرات بسیار مخربی خواهد گذاشت و به دنبال آن، نتایج نامطلوبی در عملکرد درسی و آموزشی و همچنین خروجی این افراد خواهد داشت که در واقع همین موضوع نیز خلاف سند تحول بنیادی و قانون اساسی است.

با تمام این تفاسیر، متوجه می شویم که مدارس غیرانتفاعی با توجه به هزینه های هنگفتی که از خانواده های دانش آموزان دریافت می کنند و همچنین اسم و رسمی که برای خود درست کرده اند، نتوانسته اند تاثیر خیلی خاصی در روند تعلیم و تربیت کشور داشته باشند. همچنین این مدارس از اهداف ارزشمند خود که مهم ترین آن ایجاد عدالت آموزشی بود دور شده اند. به نظر می رسد محبوبیت این مدارس برای عموم مردم جامعه بسیار کمتر از قبل شده است و در این راستا لازم است نهاد ها و مسئولین مربوطه به صورت جدی در مسیر اصلاح این روند و معضلات ناشی از تعدد این مدارس در کشور گام بردارند.

خبرنگار: حمید انصاری

انتهای پیام/

